

SECȚIUNEA 8: FINANȚE ȘI ASIGURĂRI

INSURANCE BY THE EFFECT OF THE LAW ON CIVIL LIABILITY OF CAR OWNERS

ASIGURAREA PRIN EFECTUL LEGII DE RĂSPUNDERE CIVILĂ A DEȚINĂTORILOR DE AUTOVEHICOLE

POPUȘOI Valentina, student, Specialitatea: FB

Academia de Studii Economice din Moldova

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

e-mail autor: popusoi.valentina@ase.md

***Abstract.** The subject of this approach includes the compulsory civil liability insurance for damages caused by motor vehicles, the insurance based on the international "Green Card" policies and the insurance of the civil liability of the carriers towards the passengers. These types of insurance can be analyzed separately on the basis of several considerations - firstly they are regulated by specially adopted laws, secondly - they occupy a very important place in the insurance market, and finally - they affect an impressive number of people. due to the mandatory nature.*

***Keywords:** the insured, the insurer, green card, civil liability insurance.*

JEL CLASSIFICATION: G22

INTRODUCERE

Asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule

Asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule a ocupat locurile de frunte pe parcursul anilor 2015-2020. Această situație este una corectă deoarece conform legii fiecare conducător de autovehicule este obligat să o posede. Din cauza creșterii permanente a numărului autovehiculelor și obligativității procurării polițelor RCA acest tip de asigurare va continua să se afle pe primele poziții în structura pieței.

Un fapt interesant este că, mai multe companii de asigurare depind de acest tip de asigurare, pe când altele nu-i acordă nici o atenție. Evident că companiile care se regăsesc în top sunt cele mai afectate de orice modificări a regulilor de joc RCA, care au un interes sporit în adoptarea unor tarife cât mai mari și motive în plus pentru refuzul de a achita despăgubirile.

Unele companii au transformat RCA într-un instrument de marketing pe care îl utilizează în calitate de bonus pentru asigurarea CASCO sau au stabilit acțiuni de marketing pentru a atrage clienții – loterii, premii etc. Consider că acest lucru este un factor pozitiv, deoarece dezvoltă o concurență sănătoasă, care în viitor ar putea exclude metodele incorecte întâlnite des pe piață și care până astăzi nu au putut fi deștrădăcinate în pofida multiplelor acorduri semnate de toți operatorii pe piața de asigurări sub egida diferitor asociații ale asigurătorilor.

Asigurarea de răspundere civilă în baza polițelor internaționale „Carte Verde”

Asigurarea de răspundere civilă în baza polițelor internaționale „Carte Verde” poate fi caracterizat ca RCA pentru alte țări decât Moldova.

O caracteristică importantă a sistemului „Carte Verde” constă în faptul că limitele de asigurare sunt influențate de legislația țării în care circulă autovehiculul. În unele țări limitele despăgubirilor nu există, adică sumele care ar putea fi eventual achitate pot ajunge limite enorme.

Suntem fermi convinși că RCAE va rămâne un tip de asigurare cu pondere relativ înaltă din cauza rentabilității sale și a rolului său important pe segmentul de marketing. Din cauză că polițele RCAE se vând la fiecare plecare peste hotare a autovehiculelor din Moldova, ele sunt cumpărate și pe

termene relativ mici, ceea ce implică un contact sporit cu clientul, care poate fi tentat să procure și alte tipuri de asigurări de la aceeași companie.

Analiza în dinamică a asigurărilor de răspundere civilă în Republica Moldova

Pe parcursul anilor sectorul a suferit mai multe modificări și perfecționări, principala preocupare a autorității de supraveghere a pieței de asigurări din Republica Moldova fiind menținerea stabilității financiare a pieței și utilizarea unor instrumente de intervenție timpurie în cazul semnalelor de apariție a dezechilibrelor financiare. Pentru a observa stabilitatea financiară pe piața asigurărilor și anume asigurări de răspundere civilă am realizat o analiză a evoluției, principalului indicator al pieței de asigurări - prime brute subscrise (2015-2019).

Tabelul 1. Structura primelor brute subscrise pe anii 2015-2019

Anul	Asigurări de răspundere civilă		Asigurări de bunuri		Asigurări de persoane		Prime încasate prin reasigurare	
	mil.lei	%	mil.lei	%	mil.lei	%	mil.lei	%
2015	632,1	51,5	413,5	33,7	176,7	14,4	6,3	0,5
2016	775,7	56,12	420,5	30,42	185,0	13,38	-1,0	-0,07
2017	803,94	55,76	439,23	30,46	198,50	13,77	0,23	0,01
2018	824,24	54,29	476,73	31,40	215,25	14,18	1,92	0,13
2019	1042,7	63,3	375,6	21,9	207,1	14,7	1,2	0,1

Sursa: Elaborat de autor în baza rapoartelor anuale, <http://www.cnpf.md>

Observăm în anul 2019 o creștere a asigurărilor de răspundere civilă de 63,3 puncte procentuale, motivul principal a acestei creșteri este că conform legii nr. 414 XVI din 22 decembrie 2006, asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto care se perfectează pe suport de hîrtie, din 15.02.2019 poate fi oferită și prin mijloace tehnice electronice în regim on-line, conform procedurii stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.

În 2018 a fost realizată o evoluție nesemnificativ-ascendentă a principalului indicator al pieței de asigurări - prime brute subscrise - care a înregistrat o valoare totală de 1518,14 mil.lei, valoarea nominală micșorându-se cu 5,3% (față de anul 2019).

Tabelul 2. Structura despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare plătite în anii 2015-2019 (mil.lei)

Anul	Asigurări de răspundere civilă		Asigurări de bunuri		Asigurări de persoane		Prime încasate prin reasigurare	
	mil.lei	%	mil.lei	%	mil.lei	%	mil.lei	%
2015	189,2	49,0	157,1	40,6	39,24	10,1	1,0	0,3
2016	284,6	54,8	185,0	35,6	49,1	9,50	0,3	0,1
2017	267,10	52,78	190,36	37,62	48,57	9,60	0	0
2018	263,88	48,07	219,11	39,91	65,52	11,93	0,48	0,09
2019	386,6	53,30	225,13	41,32	30,5	5,2	0,98	0,28

Sursa: Elaborat de autor în baza rapoartelor anuale, <http://www.cnpf.md>

Pe parcursul anului de raportare 2019, societățile de asigurare au plătit despăgubiri și indemnizații de asigurare pentru asigurările de răspundere civilă în valoare totală de 386,6 mil.lei, înregistrând o creștere nominală cu 53,30% comparativ cu nivelul anului precedent. Raportul despăgubirilor de

asigurare față de primele subscrise a constituit 48,07%, înregistrând o majorare cu circa 5,23 puncte procentuale, comparativ cu nivelul anului 2018.

Cercetările ne-au demonstrat că sectorul de asigurări deține un potențial financiar foarte important pentru țară fiind o sursă de capital liber pe termen lung. Schimbările profunde și accelerate pe piața asigurărilor, determinate de reformele promovate, conduc la consolidarea financiară a instituțiilor de asigurare și acordarea serviciilor în corespundere cu cele mai înalte standarde de calitate și accesibilitate pentru populația țării.

În pofida ritmurilor înalte de creștere înregistrate pe parcursul ultimilor ani, piața asigurărilor este subdezvoltată comparativ cu potențialul existent și cu nivelul de dezvoltare în alte state, inclusiv cele vecine. Factorii care condiționează eșecurile existente sunt veniturile modeste ale populației, cultura joasă a asigurărilor în societate, deprinderea populației de a miza pe ajutorul statului în situații dificile, precum și diversificarea slabă a serviciilor de asigurare oferite pe piață.

Prin urmare, obiectivul de bază al sectorului de asigurări din Republica Moldova rămâne a fi formarea unei piețe stabile și transparente, bazată pe tehnologii moderne de asigurare, capabilă să protejeze interesele cetățenilor și ale agenților economici, precum și să devină un sector cu pondere semnificativă în asigurarea stabilității financiare a statului.

Probleme și soluții în domeniul asigurărilor obligatorii

În primul rând mă voi referi la lipsa de viziune de lungă durată a companiilor de asigurare și a autorităților de supraveghere. Psihologia RCA de care am menționat privind restricționarea și problematica achitării despăgubirilor din cauza că păgubiții nu sunt clienții companiei aduce un beneficiu de scurtă durată, dar și un prejudiciu enorm de lungă durată. Pe o perioadă scurtă, ideea dată micșorează cuantumul despăgubirilor și e benefică. În același timp compania ratează șansa de a demonstra clientului că este o companie de încredere cu care se poate colabora. La fel, încrederea în sistemul de asigurări scade din cauza dată pe durată lungă – cetățenii percep asigurările ca pe o taxă similară impozitelor de drum, taxă pentru testare tehnică deseori confundând aceste lucruri. Deci, companiile de asigurări și ceilalți participanți profesioniști doresc rezultate bune azi în detrimentul dezvoltării de lungă durată.

Din aspectele menționate mai sus rezultă o altă problemă care persistă de mult timp în societate și anume educația financiară, pe de o parte asigurații nu studiază legislația în vigoare, pe de altă parte asigurații și participanții profesioniști nu depun suficiente eforturi pentru a informa clienții.

Metoda de calcul a primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă a autovehiculelor internă(RCA) și externă (Carte Verde) a fost elaborată și pusă în discuție de ceva timp. Analizând metoda de calcul propusă putem să observăm că este cu un pas înainte comparativ cu situația anterioară când primele de asigurare erau stabilite fără a avea la bază vreun calcul. Sigur că sunt un șir de deficiențe care necesită a fi corectate sau care ar putea duce la probleme în viitor prin interpretări duble sau joaca cu cifrele pentru avantajarea asiguraților. Prin urmare am stabilit câteva metode de perfecționare a asigurărilor de răspundere civilă auto.

Propunem câteva metode de perfecționare a asigurărilor de răspundere civilă auto:

- monitorizarea și reglementarea mai clară a procesului de apropiere a societăților de asigurare și brokerilor de asigurare ca potențial de promovare și distribuție a asigurărilor de răspundere civilă;

- elaborarea și punerea în aplicare a suportului legislativ în baza căruia ar fi reglementate și controlate de către stat activitățile desfășurate de către societățile de intermediere și de prestare a altor servicii accesorii asigurărilor;

- extinderea rețelelor regionale ale asiguraților, în scopul unei acoperiri teritoriale suficiente de către aceștia, atât prin constituirea diverselor forme de parteneriat dintre societățile de asigurare teritoriale, cât și prin utilizarea metodelor tradiționale de comercializare a asigurărilor de răspundere civilă.

- Perfecționarea legislației prin care va fi posibilă încheierea de contracte și efectuarea achitării pe o cale electronică.

BIBLIOGRAFIE:

1. Legea Republicii Moldova cu privire la asigurări, nr. 407 XVI, adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 21.12.2006, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 47 49/213 din 06.04.2007
 2. Legea Republicii Moldova cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, nr. 414 XVI din 22 decembrie 2006, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 32 35, din 09 martie 2007
 3. Raport anual al Comisiei Naționale a Pieței Financiare anii: 2015-2020, www.cnpf.md.
 4. Buletin special al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, www.cnpf.md.
 5. ALEXA, C., CIUREL V., ș.a., *Asigurări și reasigurări în comerțul internațional*, Editura All, București, 1992, ISBN 973- 686 -342-5.
-

Coordonator științific: COBZARI Ludmila, dr. hab., prof. univ.
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail: cobzari.liudmila@ase.md